

του ένα πήρουνι βάν όπλο. Μετά
όσο αυτά αναλαμβάνε βκοπιές οι
βρασιώτες.

§ Ηρθαν και τα Αριζούγεννα. Ηρθαν
απο τα Σεροβόλφια παπας και διακός.
Κάνανε λειτουργία. Ο καιρός πέρνουβέ,
ο βρασιώτης Καλιπούρης με τρόπο μιάς
πληνιά βέ, γνωριζτικάμε και μιά βέρα
μου είπε ότι θέλω να με παντρευτεί.
Έγραφα στον Ιπποκράτη που ήταν στο
Κόλλο γιατί το αφήγειό των ανταρτών
ήταν στο Κόλλο. Αυτό γινόνταν το
'43. Τον Φεβρουάριο του '44 παντρευτήκα.

§ Πληνιάζε ο Μάρτης, όλοι μιάς θέλαμε
να γιορταζουμε την 25 Μαρτίου
και αφήγαμε να κάνουμε τρούβες
βέ τραγούδια και βέ ελληνικούς
χορούς.

Ένα βράδυ ακούβε φωνές βτόν
θαλάμο του Ζαφείρη, και μιά φωνή
να μιάς φωνάζει: "να κρατάμε καλά
τόν Ιπποκράτη για να μιν τον πάρουνε."
Σε λίγο ανοίγει η πόρτα μιάς και
έρχονται, δέν θυμάμαι πόσοι βρασιώτες.
Ήταν με έναν αφήγη. Αυτός ήταν

πολυ' ψηλός και παχύς. Αφού
 τραβούσαν να πάρουν τον Ιπποκράτη
 εις όλες τον κρατούσα γέρα
 και δεν μπορούσαν να τον πάρουν.
 Η μάνα μας άρχισε να παρακαλάει τον
 αρχηγό τους. Του έλεγε αυτο που ήταν
 και ητανε και κυριος ζελος του ειπε
 πολλοι και αφού ειδαν πως δεν
 μπορούσαν να τον πάρουν έφυγαν.
 Την άλλη μέρα αποφασισανε - το
 αρχηγείο - να φύγει ο Ιπποκράτης να
 πάει σε πρεβείες για να διαφωτισθαι
 για την κατάσταση αυτη.

ξ

Ο Γιώργος, ο άνδρας μου υπηρετούσε
 στον καμπίο της αεροπορίας της
 Γαλλας. Όταν έμαθε τα γεγονότα
 έρχεται πρωί, πρωί και αποφασισανε
 το βράδυ να φυγαδευουν τον Ιπποκράτη.
 Είχε κατέβει στον καμπίο ένας
 λοχαγός της αεροπορίας με την
 κοούρα του, φίλος του Γιώργου, και
 αποφασισανε τα χαράματα να πάει ο
 Γιώργος στην βήνη που έμεινε να πει
 πως η γυναίκα του, εγω, είχα φοβερό
 πόνο, έπρεπε να με πάνε σε ματρό

Ο Ιπποκράτης πήγε και κοιμήθηκε σε
 άλλη βκνή. Τα φάρμακα πηγαίνει
 ο Γιώργος Σουναί τον φίλο του, παίρνουν
 εμένα, μετά παίρνουμε τον Ιπποκράτη
 και φεύγουμε για το χωριό Γάφα. Με
 αφήνουν εμένα στο χωριό σε ένα
 σπίτι που το κρατούσε ένας δικός
 μας αεροπόρος, και φεύγουν για τον κάμπο
 της αεροπορίας. Από είνω από τον
 κάμπο είχε ένα καλυβάκι ανοικτό.
 Βάθανε μέσα τον Ιπποκράτη, ειδοποιήσαν
 έναν αφιωματικό δικό μας. Αυτός πήγε
 έδωσε στον Ιπποκράτη και φέρεσε
 μια βιοτή αφιωματικού της αεροπορίας
 και τον πήρε και τον πήγε στα
 Ιεροσόλυμα. Είνω εμένα στην Γάφα. Το
 πρωί φύγαμε, μαζί προλαβαίμε. Πέρασαν
 τα Πίκες με αίμα, πήγαν στον κάμπο
 βρήκαν στον δρόμο τον πατέρα μας, την
 Ελένη, την Πιπιζο και την Ιβήνη. Τους
 πήγανε σε ένα χωριό. Και εκεί αφήσανε
 και φέρανε πολλούς, την οικογένεια
 Ζαφείρη, Πάφος, Παριανό, Ταλαμπέκο,
 Λεμωνίτη και άλλους πολλούς. Πηγαίνουν

60
το θάλασό μας, ήταν η μιντέρα μας⁶⁰
μόνη. Που είναι ο γιος σου; που είναι η
αδελφή σου κόρη; τι να φέρει η μάνα μας,
άλλα κλάματα, άλλες βενεζωπιές. Τέλος
την μιντέρα μας, την αφήσαν. Τους άλλους
που είχαν συλλαβεί τους πήσανε ένα
βράδυ φυλακή, και την άλλη μέρα
τους πήσανε στο Τουλουμπιάτ, ένας
κάμπιτος έφυγε από την Αλεξάνδρεια^{ει}.

Όταν ο Γιώργος έμαθε τα γεγονότα
του κάμπιτου, κατέβηκε στο κάμπιτο,
βρήκε την μιντέρα μου απεργισμένη.

Ενωμεταξύ ήρθε στο κάμπιτο ο
Δεβτιός Ειρνεός^{ει}. Τον ρώτησαν αν αυτούς
που πήσαν τους πήσαν βέ καλό κάμπιτο.

Υποψέθηκε ότι είναι πολύ καλά εκεί
που τους πήσανε. Ηρθε στο Γάζα και
μου είπε τα νέα. Εγώ αποφάσισα
να κατέβω, αφού αφήκατε τη μιντέρα
μας μόνη δεν κρατούσανα πια να είναι
κρυμμένη. Ο Γιώργος έλεγε να με πιάει στο
Σερβοόρμα, αλλά που θα πήσανα μόνη
μου. Και προσέβηκα να πιάω πιάω στην
μάνα μου. Την άλλη μέρα το πρωί

κατεβίκαμε με τον Γιώργο στον κάμπο.
 Η μαμά μου παραγορήθηκε που μας είδε
 Μόλις εφτασα στον κάμπο ήρθαν
 οι βρασιώτες που κάνουνε τις ευαγγελίες
 και μας είπαν ότι την άλλη βέρα θα
 φύγαμε με πολλούς άλλους. Ετοιμασάμε
 τα πράγματα, και την άλλη βέρα
 πρῶι, πρῶι μας βάλανε σε αυτοκίνητα
 βρασιωτικά και φύγαμε. Μας πήγανε
 στο σταθμό της Γαίας. Μας βάλανε
 σε ένα τραίνο και φύγαμε.

Μετά από 10 βέρες που φύγαμε
 πιάσανε πολλούς από τον κάμπο
 της Αεροπορίας, μαζι και τον άντρα
 μου και τους βάλανε σε βρασιώτικο
 στο Λαυράκι.

Είμερς ταξιδεύαμε όλοφρα και καλά. Όταν
 περνούσαμε την έρημο, μας πιάνε μια
 φοβερή, ανεμοθύελλα, αφού βλαστήσει
 το τραίνο. Στις γραμμές του τραίνου
 είχε γίνει βουνό η αίθια. Στο τραίνο
 πταν ποδύς βρασιώς αλλά όχι Έλληνες
 και ποδύ άνδρες με τα ποδιτικά και
 αυτοί όχι Έλληνες. Είμερς είχαμε

Η βασίλισσα του Κιόβα του Λειψώνιεν
 την οικογένειά που η γυναίκα του ήταν
 έγκυος στις ώρες της να γεννήσει.
 Ηρθαν λοιπόν οι αξιωματικοί του
 στρατού με ματρό να δούν την έγκυο.
 Αυτοί τηλεφώνησαν και ηρθε ένα νοσο-
 κομειακό αυτοκίνητο, με νοσοκόμα
 και μοιτρό, να την πάρουν. Αυτή
 οιδύνοτον έλεγε, η θα έρθει και
 ο άνδρας μου ή δεν φάγω. Αυτοί δεν
 θέλανε τον άνδρα της, και φύγανε χωρίς
 να την πάρουν. Είπες δεχάμε, αν βέ-
 πιαθούν οι πόνοι τι θα βε κάνουμε;
 Εναφεταιζύ βιώθηκαν τα τρόφιμα του
 τροφίου, που βασ τσίζαν και ηρθε
 αεροπλάνο και βασ πετούσε τρόφιμα
 και νερό. Καθίβαμε μια βδομάδα στην
 έρημο, μέχρι να καθαρίσουν τις γραμμές.
 Όταν καθαρίσαν τις γραμμές φύγαμε.
 Όταν φτάσαμε στην πόλη Κανσάρα
 ήταν νύχτα. Έρχεται ένα νοσοκομειακό,
 αρπάζει την έγκυο και εξαφανίζεται.
 Τους άλλους βασ βάζουν βε αυτο-
 κίνητοι και φύγαμε. Την αυγή φταίβαμε

βέ ένα μέρος που είχε φέρυ-μπας
 και μας βάλανε μέσα και περάσαμε
 στην άλλη πλευρά, αλλά δεν θυμάμαι βέ
 ποιο μέρος είχαν πάει. Μετά πήγαμε
 βέ ένα μεγάλο βρασιωτικό νοσοκομείο,
 αδείο. Εκεί, αφού μας βάλανε βέ καλά
 δωμάτια, μας είπαν: "Γέστε νερά έφη,
 πλυθείτε". Όσοι ήταν μέσα στο τραίνο
 όλους μας πήγαν για να ξεκουρατώμε
 από την ταλαιπωρία. Μείναμε μια βδομάδα
 εκεί και μετά μας βάλανε στα αυτο-
 κίνητα και μας πήγαν βέ το Τουλουμπάτ,
 εκεί που είχανε και τους άλλους δικούς
 μας. Αυτό γινόνταν το '44. Στο Τουλουμπάτ
 περνούσαμε καλά, εκεί είχε εφορικούς
 Γιουγκοσλάβους. Το μεσημέρι πήγαιναν
 βέ τραπέζια και τρώγαμε.

Οι Γιουγκοσλάβοι κάνουνε βυζιά φρωδιές
 πολύ ωραίες και μας καλούσαν. Μάλιστα
 μας είχαν τα καθίσματα που θα καθόματαν
 οι Έλληνες. Όταν αρρωσταίναμε μας
 πήγαιναν στην Αλεξάνδρεια βέ το Νοσοκομείο
 Κοσβίκεια. Εκεί μείναμε βέδον ένα
 χρόνο. Μετά μας είπαν να ετοιματώμε

να φύγουμε.

Ταξιδεψαμε αρκετά και φιάς πηξανέ
 στις πηγές του Μωυβέως, εκεί που είχαν
 και τους άλλους πρόθυγες. Οι πηγές του
 Μωυβέως είναι κοντά στο Σουέξ.

Όλοι οι πρόθυγες παίρνουν άδεια
 και πηγαίνουν στο Σουέξ για φιλία.

Στον καιρο έγινε επιτροπή για
 να ενεργήσουν για τους φυλακισμένους στα
 Σιρματά. Έγινε λοιπόν η επιτροπή
 και αρχισέ και πηξανέ βε όλες τις
 βιηνές και έπαιρνε υπογραφές.

* * *

§

Μια μέρα ο Γιάινης Ζαφείρης, ο
 Ζήνων Δελφωνιάτης, η Ευρυκλεια και η
 αδελφή του Ζαφείρη, Ευρυκόπη, φύγαμε, πηγαίνο
 στο Σουέξ. Εκεί πήραμε ταξί και φιάς
 πηξέ στο καιρο. Πηγαίνο βε μια
 οικογένεια. Η κυρία ήταν, Σωφράνος και
 ο άντρας της είχε μεγάλο Ζαχαροπλαστείο.
 Μας πήρανε στο σπίτι τους. Ο Δελφωνιάτης
 πηξέ στην αδελφή του. Μας περιποιήθηκαν
 παρά πολύ. Πηγαίνο στις Πυραμίδες και

βέ πολλα άλλα, και βτον καρπο που
 ηταν ολα πολυ ωραια. Μετα φυγαμε,
 πηγαμε βτην Αλεξανδρια οδος μια.
 Πηγαμε βτο καρνεο που βυθνασαν οι
 Ελληνες βρασιωτες. Εκει βρηκαμε τον
 Γιωργο και άλλα ηνωτα μας παιδια.
 Ο Γιωργος με πηρε και πηγαμε βτην
 ηνωτη μας οικογενεια. Μειναμε εκει
 περιπου ενα μηνα, δεν ειχα πια βκοπο
 να ηρθω βτον καρπο. Αλλα μια
 Κυριακη που ηρθε ο Γιωργος μου λεει:
 «ετοιμασου και φεύγεις για την Ελλάδα»
 Ετσι ηθελα δεν ηθελα ετοιμαστηκα
 και πηρε ο Γιωργος αδεια και με
 πηξε βτον καρπο. Οδος ο κοβλιος
 εκει ετοιμαζονταν. Ειραβταν βτην πρωτη
 οκτωβρη. Ο Γιωργος εφυγε. Εις βε
 ληες κερες μας βαλανε βε αυτοκινητα.
 και μας πηγανε βε λιμάνι κοντα στο
 Πόρτ Σαιντ, δεν θυβαι και καλα.
 Εκει μιας περιμενε ενα πολυ μεγαλο
 κορβι. Ηταν βρασιωτικο. Όταν ξεκινηκαμε
 οδοι μιας ποι ηαρουμενοι που πηγαυαμε
 βτην πατριδα.

§
 Στο διπλανό ήταν ποδός κόβιος. Βρήκαμε
 ποδούς γρωβούς. Και εκεί μαθαίμε πως
 ο Ιπποκράτης είχε γυρίσει στην Σάμο και
 πως βρισκόταν στη φυλακή του
 Βαθίου. Είς τρομάρα. Ακόμα θα βαβανισό-
 μαστε; Πήγαμε και τον είδαμε. Πάρθηκε
 και αυτός που γυρίσαμε στην Σάμο.
 Μετά πήγαμε αυτοκίνητο και πήγαμε
 στο καρλόβασι. Πήγαμε και παιδί στο
 σπιτάκι μας.

§
 Μια νύχτα που κοιμόμασταν, ακούμε
 να χτυπάει η πόρτα. Βγαίνω στο
 παραθύρο να δω ποιος είναι και
 βλέπω τον Γιάννη. Σπννίσαμε όλοι, όλοι
 χαρές. Έτσι μαζευτήκαμε όλοι στο σπίτι
 ύστερα από τότες ταλαιπωρίες και
 βενεζωγίες.

§
 Η μητέρα μας ήταν ποδού ευγενή. Γιατί
 βαβανίστηκε, φυλακίστηκε, ταλαιπωρήθηκε,
 αλλά γυρίσε πάλι στο σπίτι της
 με όλα τα παιδιά της ζωντανά.
 Αυτά εδώ τελείωσα δεν γράφω άλλα.
 Αυτά που έγραφα, από ηρόνα ήθελα να τα
 γράφω μαζί δεν ήθελα να πεθάνω και να τα πάρω
 μαζί μου.

Τῆς Μαρίας Κακήρη

συχνά - μετά τὴν 66 στο

πρῶτο χειρόγραφο.

Διορθωμένο & γραφ/χανημένο

Συμπληρώνω ἐδῶ μετὰ τὴν ¹εἰς πῶς γινέκε ὁ
γάμος μας, καθὼς ἔδωκε ὁ ἄντρας ἡμῶν.

Τὴν Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τὸ '43
ὄμοι ἀπ' τὸν Κάηρο πῆγαν σε περβόλια γιὰ νὰ
πάρῃ πορτοκάλια, ἐγὼ ἔφερα κορμὴ, βυζίκια
ἔκανα βούτες ἐξω ἀπ' τὸ τσαντίρι βλῆσω τὸ
Γιώργο ἔρχεται φορτωμένος πράγματα, ἔρχε
κορτὰ ἡδὲ μῆσατε λίγο, μετὰ ἔφυγε. Σε
λίγο ξαναέρχεται κοστὰ μαρισμένος, πιὰ βαρε
Κυβερτὰ ἡδὲ εἶπε πῶς σκεπτεται νὰ παντρευτῆ,
πῶς ἐπῆρε 12 λίρες τὸ μῆνα, τίς 10 δὲ τίς
ἔδινε στὴ γυναῖκα τῆς, ἐγὼ τῆς εἶπα πῶς
ἤρθανε πάρα πολλὰ κατὰ κορίτσια ἀπὸ τὴ
Σοφία, ἢ πορεῖ νὰ βρῆ ^{ἢ ποια} ~~οποιαδήποτε~~ δέξει χωρὶς
νὰ σκεπτῶ πῶς αὐτὰ τὰ λέγε γιὰ ἡμῶν.
Ὅταν γυρίσανε ἀπ' τὰ περβόλια, εἶπα ^{στὴ Μένη} ~~ὄσα~~
ἔλεγε ὁ Γιώργος καὶ αὐτὴν Καρλοβασιτισὰ
ἤτανε. ἡδὲ λέει "αὐτὰ ἢ τὰ εἶπε γιὰ σένα"
ἔτσι ἀρχίσε ὁ Γιώργος νὰ περῶει ἀπ' τὸ
τσαντίρι μας συχνὰ ἢ κάνατε ὄμοι ἡμῶν καὶ

Καλη νάρδα -

Η Μία ήρα να με βενκε πολυ με λει
 να λει να με πατρειται και πορω να
 παιω για κεινον τι ανθρωπος ειναι. Εγω τα
 ειναι οσα στη μακα ηα, αυτη ηα λει "καρε οτι
 δευς αν οδ απεισε παρ τον". Αποφασιστη
 ποιου εστεια εναν δικο μας στη Βαση της
 Αεροποριας για να παιει για το Γιωργιο χωρις
 να παρει αυτος ειδηση να παιει αν παιζει
 χαρτια, αν παιει ποου κραβι κ' αν παιει γερως
 στην υγια. Ερχεται μου το βραδυ και με
 λει ωδριασως οτι ο Γιωργιος ειναι το
 καλλιστο παιδι, ετσι τα ειναν ολοι. Ετσι
 αποφασισα εγραφα στον αυγου ηα Ιηπουκρατυ
 να βταν στο καιρο. Οστερα απο αρκετες
 ηρες ηρωε στον καιρο να ιδει τη μητρα
 η ο Κωστας Ζαφειρης, πηγανε να τον δεχε
 η ηα λει με εχει απο τον Ιηπουκρατυ
 γραφτα το περην και διαβαω ενα γραμμα
 οκνηρο με λει να προσεν για αρκετοι
 πατρειοι στην Ελλαδα ζανα πατρειοιται.
 Εν τω μεταξυ το εμαθε και ο πατερας μου
 και παρια κ' αυτος. Ερχεται ο Γιωργιος την
 αλλη ηερα να παιει νεα, τα ειναν τοτε

βρισκώ έναν αξιωματικό που φίλο τ' ο Γιώργος
 να πήγαρε στο καιρό ~~τη~~ τ' εἶπε να πάει
 να βρει τον Ιησοῦ Κράτη, τ' εἶπανε γ' ηὐ στυγε
 ὁ Ιησοῦ Κράτης γραττα, συμφωνοῦ γ' να γίκε ὁ
 γάμος ^ὁ γ' ἄφορα. Ευτυχῶς πῆγε στον πατέρα ~~παιδί~~
 τ' οὐ ἴδ' ο Βαγγέλης Ζαΐμης ξάδελφος τ' ο παπῆ,
 παπῆ ἴδ' ἡ ἀδελφὴ τ' ο ἔγινε ὅσοι πήγαρε
 στο τσαντίρι γ' ἄφορ μιλήσαρε ἴσσε κι' ὁ
 πατέρα [«] παιδάκι τ' ο [»] δὲν ἀποφασίσα γιατί
 φοβόμ' ενα, τώρα να σε ἀγαπάει π' ο τ' ο
 ευχή μ' ο

Ο Γιώργος πήγε για τις βερνὸς ὡς τ' ο
 καιρό. Καναρε τ' ο γάμο 20 Φεβρουαρίου 54
 ἄρδαν οἱ φηοὶ ὅσοι ἀπο τ' ο Βαση, περῶσαρε
 ἀπ' ἓνα κεντρο ἐξοχικό κ' εφανε δὲν
 πομπόροτες για να καθίσαν νύφη γ' γάμος
 ἔγινε γ' ἔντι ὡς τ' ο πρῶτ' ο